

De uitdaging van uitbreiden midden in een Natura2000-gebied

Elke ondernemer heeft in zijn uitbreidingsplannen te maken met zijn omgeving. Voor de één brengt dat meer uitdagingen met zich mee dan voor de ander. Zo ook voor Reinier Kanger (37), melkveehouder op het wadden-eiland Ameland. Reinier heeft plannen om uit te breiden. Om hem te helpen in de vergunningaanvraag roept hij de hulp van ingenieursbedrijf Rombou in. Omdat Ameland in zijn geheel is aangewezen tot Natura2000-gebied, verliep het hele proces anders dan gebruikelijk. Maar dankzij de lange adem van de adviseurs en ondernemer kan de vlag uit op Ameland!

Tekst en beeld: Liesbeth Schuurman

Reinier Kanger woont met zijn vrouw Lianne (28), zoon Ruben (5) en dochter Lana (4) in Bal-lum (Fr.). Daar runt hij een melkveebedrijf met 135 melkkoeien en bijbehorend jongvee, verspreid over drie locaties. Reinier wil alle werkzaamheden graag terugbrengen naar één locatie en uitbreiden naar in eerste instantie 280 melkkoeien en bijbehorend jongvee. Inmiddels is de aanvraag onherroepelijk goedgekeurd voor 440 melkkoeien en 145 stuks jongvee.

Natura2000-gebied

"De vertaling van Europese natuurregeling naar Nederlandse regelgeving verliep niet zonder slag of stoot, wat de afgelopen jaren zijn weerslag had op de veehouderij. De gang van zaken rondom de vergunningaanvraag voor Reinier Kanger is hier een extreem voorbeeld van", aldus Jan Pieter Smit. Jan Pieter is senior specialist ruimtelijke ordening en milieu bij Rombou en heeft Reinier begeleid in de vergunningaanvraag. "De aanvraag van Reinier was een lang en moeizaam proces. Omdat geheel Ameland is aangewezen als Natura2000-gebied, heeft Reinier voor zijn plannen onder andere een Natuurbeschermingswetvergunning (NB-vergunning) nodig."

Terug naar het niveau van 1994

De uitvoering van de natuurregeling is door de overheden jarenlang blijven liggen.

In die jaren zijn agrarische bedrijven niet stil blijven staan. De bedrijven zijn gegroeid zonder dat de provincie het effect van de groei op de aangewezen natuurgebieden heeft beoordeeld. Om aan de Europese natuurregeling te voldoen, moest er een inhaalslag gemaakt worden. "Het werd langzaam duidelijk wat een enorme doorwerking die regelgeving op de veehouderij heeft", gaat Jan Pieter verder. "Toch werd de Wet onverbiddelijk toegepast en werden bedrijven afgerekend op die te oude Natuurbeschermingswet. Dit had ook voor Reinier een zeer ongunstige uitwerking". Volgens de regels die golden voor de invoering van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), moest het bedrijf van Kanger terug naar de emissie die aanwezig en toegestaan was in 1994. Het bedrijf was al die jaren echter niet stil blijven staan, waardoor er een groot gat was ontstaan tussen het emissieniveau van 1994 en die van de huidige omvang van het bedrijf." De afgelopen jaren heeft Rombou voor Reinier toegewerkt naar een vergunning met als doel dat gat zoveel mogelijk te dichten en daarbij ook nog te groeien. "In 2003 heeft de gemeente het bedrijf nog een milieuvergunning voor een grotere veebezetting en bijbehorende emissie toegekend, maar helaas telde deze vergunning niet voor de Natuurbeschermingswet."

"De provincie zocht mee naar een oplossing. Zo werd gedacht aan het meenemen van het weiden van schapen en droogstaande koeien

in de natuurgebieden. Tegenover die bijdrage aan het natuurherstel zou dan groei van de emissie kunnen staan. Uiteindelijk strandde die welwillendheid in juridische stroperigheid en kon dat niet toegepast worden. Een andere oplossing bleek het aankopen van ammoniakrechten van collega-veehouders. Op een eiland is het aanbod van ammoniak echter veel kleiner dan op het vaste land. Om hiermee voldoende emissie binnen te halen was een flinke uitdaging. Reinier heeft uiteindelijk toch ammoniakemissierechten aangekocht van collega-veehouders om hem heen.

Bedrijfsgegevens
 Melkveebedrijf Kanger
 135 melkkoeien
 78 pinken en 38 kalveren
 Alpaca's
 105 hectare grasland
 Bedrijf bevindt zich in
 een Natura2000-gebied

Aanvraag voor de volgende generatie

Reinier besloot om met behulp van de eerste ronde ontwikkelingsruimte een natuurbeschermingsvergunning aan te vragen waar ook de volgende generatie mee uit de voeten kan. De oorspronkelijke aanvraag werd gewijzigd naar 440 melkkoeien en 145 stuks jongvee. Met de nieuwe ontwikkelingsaanvraag in 2021 hopen ze naar 440 koeien en 220 stuks jongvee te groeien.

Jan Pieter: "Toen de PAS als nieuwe beoordelingsmethode voor het effect van ammoniakemissie op de luchtkwaliteit voor natuurgebieden werd aangekondigd, was onze hoop daarop gevestigd. Nieuwe regels geven echter weer nieuwe discussiepunten. Door de andere rekenmethode van het rekenprogramma Aerius konden de net aangeschafte ammoniakrechten niet volledig worden benut. Ook bleek dat Aerius rekening houdt met een natuurtype dat helemaal niet voorkomt op Ameland. De provincie wilde daar echter niet in wijken, waardoor minder emissie vergund kon worden."

Om de gewenste veebezetting te kunnen houden en zoveel mogelijk emissieverlaging

te krijgen heeft Reinier op advies van Rombou gekozen voor de luchtwasser. De wasser wordt midden in de stal boven de melkrobots geplaatst. Alle stallucht wordt door ventilatoren door de wasser geleid. Een deel van de ammoniak in de stallucht wordt in de wasser afgevangen. De emissie per koe is hierdoor geen 13 maar 5,1 kilo per koe. Het bij het wasen vrijkomende spuiwater is als meststof te gebruiken. "Deze techniek geeft de grootste ammoniakreductie per melkkoe. Bijkomend voordeel is ook dat de uitstoothoogte van de luchtwasser aan te passen valt, waardoor, bij een gelijkblijvend effect op de natuur, meer dieren gehouden kunnen worden."

Dat verdient een taart!

In het laatste stadium dreigde de provincie nog te struikelen over de compleetheid van de aanvraag, waardoor zelfs een weigering dreigde. Via een door Rombou ingezette procedure werd uiteindelijk de provincie in het ongelijk gesteld. Dertien jaar en vele hoorzittingen en procedures verder is de aanvraag voor 440 melkkoeien en 145 stuks jongvee in april 2017 onherroepelijk vastgesteld. Voor Rombou reden om de familie Kanger een taart te sturen, want des te langer de strijd, des te zoeter de overwinning.

Reinier roemt het doortastende optreden van Rombou: "Ik had een duidelijk aanspreekpunt vanuit Rombou, namelijk Jan Pieter Smit. We hadden veel en open overleg, waardoor ik goed op de hoogte was van de stand van zaken. Jan Pieter en zijn team zijn goed bekend met de regelgeving en actualiteiten. Ondanks dat de aanvraag anders liep dan ik in eerste instantie had verwacht, heb ik altijd heel fijn en plezierig samengewerkt met de mensen van Rombou." <

rombōu

Rombou is een ingenieursbureau dat boerenbedrijven helpt met ontwikkelen. Dat kan gaan om adviezen, vergunningen aanvragen, architectuur of bouwbegeleiding. Rombou volgt een grondige werkwijze waarbij verschillende specialisten als één team met één aanspreekpunt voor je werken. Wil jij weten wat Rombou voor jou kan betekenen? Neem dan contact op met Bram Scheurwater via 088 - 888 66 61 of bscheurwater@rombou.nl <